

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 10, 2023

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:431](#) 21-03-2023

Bewezenverklaring opzet op onttrekken geld aan beslag.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:410](#) 21-03-2023

Grondslagverlating ten laste gelegd witwassen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:406](#) 14-03-2023

Kon het hof het verzoek tot het horen van getuige afwijzen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:387](#) 14-03-2023

Had klager (derde-belanghebbende die geen verdachte is in strafzaak) redelijkerwijs kunnen vermoeden dat zijn bromfiets door zijn broer (verdachte) in verband met strafbaar feit zou worden gebruikt?

RECHTSPRAAK

Grondslagverlating ten laste gelegd witwassen?

Grondslagverlating ten laste gelegd witwassen?

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie witwassen is bewezen verklaard, dat het hof wat betreft het ten laste gelegde de grondslag van de tenlastelegging heeft verlaten.

Aan de verdachte is ten laste gelegd dat: 'hij op een of meerdere tijdstip(pen) in of omstreeks 25 september 2014 tot en met 16 oktober 2015 te Amsterdam en/of te Schiphol, in elk geval in Nederland, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een of meer voorwerp(en), te weten een geldbedrag van (in totaal) ongeveer 95.786,35 euro heeft overgedragen en/of van een voorwerp, te weten voornoemd geldbedrag, de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding en/of de verplaatsing heeft verborgen en/of heeft verhuld en/of heeft verborgen en/of verhuld wie de rechthebbende op een voorwerp, te weten, voornoemd geldbedrag was en/of heeft verborgen en/of verhuld wie een voorwerp, te weten voornoemd geldbedrag, voorhanden heeft gehad, terwijl hij verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en), althans redelijkerwijs had(den) moeten vermoeden, dat bovenomschreven voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig was/waren uit enig misdrijf.'

Het hof heeft ten laste van de verdachte bewezen verklaard dat: 'hij in de periode van 25 september 2014 tot en met 16 oktober 2015 in Nederland in totaal ongeveer 95.786,35 euro heeft overgedragen en voorhanden heeft gehad, terwijl verdachte wist dat dit geld – onmiddellijk of middellijk – afkomstig was uit enig misdrijf.'

De Hoge Raad overweegt dat artikel 420bis lid 1 Sr en artikel 420quater lid 1 Sr van belang zijn en haalt deze aan. De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging voor wat betreft het 'overdragen' toegesneden is op handelen in strijd met artikel 420bis lid 1 aanhef en onder b Sr onderscheidenlijk artikel 420quater lid 1 aanhef en onder b Sr en voor wat betreft de overige gedragingen toegesneden is op handelen in strijd met artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr onderscheidenlijk artikel 420quater lid 1 aanhef en onder a Sr.

De Hoge Raad overweegt dat onder meer ten laste gelegd is dat de verdachte van een voorwerp, te weten een geldbedrag van € 95.786,35, 'heeft verborgen en/of verhuld wie (...) voornoemd geldbedrag, voorhanden heeft gehad' als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a Sr onderscheidenlijk artikel 420quater lid 1 aanhef en onder a Sr. Het hof heeft hiervan bewezen verklaard dat de verdachte 'in totaal ongeveer 95.786,35 euro voorhanden heeft gehad'. De Hoge Raad oordeelt dat het hof door de verdachte vrij te spreken van de zinsnede 'heeft verborgen en/of verhuld wie voornoemd geldbedrag', iets anders heeft bewezen verklaard dan is ten laste gelegd. Het hof heeft aldus de grondslag van de tenlastelegging verlaten. De Hoge Raad oordeelt dat dat echter niet tot cassatie leidt, gelet op het feit dat ten laste van de verdachte ook bewezen verklaard is dat hij in totaal ongeveer € 95.786,35 heeft 'overgedragen'. Uit de bewijsmiddelen (in het bijzonder bewijsmiddel 40) kan worden afgeleid dat de verdachte van het in de tenlastelegging genoemde geldbedrag van € 95.786,35, geldbedragen van in totaal € 86.276,35 heeft overgedragen aan de in bewijsmiddel 40 genoemde andere personen. Dat geldt echter niet voor het resterende bedrag van € 9.510. Als dit onder de verdachte in beslag genomen bedrag van € 9.510 – ten aanzien waarvan uit de bewijsmiddelen wel kan worden afgeleid dat de verdachte dit 'voorhanden heeft gehad' als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder b Sr onderscheidenlijk artikel 420quater lid 1 aanhef en onder b Sr – niet zou zijn meegeteld in het bewezen verklaarde geldbedrag, zouden de aard en ernst van het bewezen verklaarde niet zijn aangetast, terwijl ook de kwalificatie ongewijzigd zou zijn gebleven. Daarom heeft de verdachte onvoldoende belang bij cassatie (vgl. ECLI:NL:HR:2021:1751). De klacht is tevergeefs voorgesteld.

J.H.J. Verbaan, maart 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:410

Zaaknummer: 21/02438

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Bewezenverklaring opzet op onttrekken geld aan beslag.

Bewezenverklaring opzet op onttrekken geld aan beslag.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie opzettelijk enig goed aan het krachtens de wet daarop gelegd beslag onttrekken is bewezen verklaard, over het bewezen verklaarde opzet op het aan een beslag onttrekken van een geldbedrag.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat door de verdediging ter zitting van het hof is betoogd, dat verdachte dient te worden vrijgesproken van het ten laste gelegde. Daartoe is aangevoerd dat verdachte de brief van de deurwaarder met daarin de informatie over het beslag niet heeft ontvangen en nooit heeft gezien. Verdachte had derhalve geen wetenschap van het gelegde beslag. Verdachte erkent wel het rekeningnummer van de deurwaarder te hebben veranderd in haar eigen rekeningnummer in Youforce. Daarna is deze aanpassing door de salarisadministratie doorgevoerd. Vanwege het ontbreken van wetenschap van het gelegde beslag had verdachte geen opzet op het onttrekken van het geldbedrag aan het beslag. Bovendien kon verdachte zonder medewerking van derden geen salaris aan het beslag onttrekken, wat van invloed is op haar vermeende opzet, aldus de raadsman.

Het hof is van oordeel dat het door verdachte gevoerde verweer strekkende tot vrijspraak van het ten laste gelegde wordt weerlegd door de gebezigde bewijsmiddelen. Het hof heeft geen reden om aan de juistheid en betrouwbaarheid van de inhoud van die bewijsmiddelen te twijfelen.

Het hof overweegt hieromtrent verder het volgende en baseert deze overwegingen op de gebezigde bewijsmiddelen.

Op 26 augustus 2015 heeft ten name van verdachte op het adres van verdachte betekening plaatsgevonden van het proces-verbaal van derdenbeslag door de gerechtsdeurwaarder. Dit vond plaats door middel van achterlating van een gesloten envelop met daarop de vermeldingen zoals wettelijk voorgeschreven in de brievenbus van verdachte. Verdachte heeft

ter zitting van het hof verklaard dat zij in een regulier huis, niet zijnde een portiekwoning, woont en dat het een brievenbus betreft met de opening in de voordeur. Uit voorgaande volgt dat de brief feitelijk op het woonadres van verdachte is bezorgd en dat zij die heeft ontvangen. Behoudens een aannemelijke verklaring waaruit blijkt dat dit anders is, houdt het hof het er daarom voor dat verdachte de brief ook heeft gelezen.

Verdachte heeft in dit verband verklaard dat mogelijk iemand anders de brief uit haar brievenbus heeft gehaald. Zij heeft verder verklaard dat zij ten tijde van het ten laste gelegde veel problemen had met haar ex-vriend en dat de burens hem in die tijd veel bij haar huis hebben zien rondhangen en hem post uit de brievenbus hebben zien halen. Haar ex had geen sleutel meer van het huis maar zou deze brief mogelijk uit de brievenbus hebben gevist. Het hof overweegt dat deze verklaring c.q. suggestie van verdachte niet wordt ondersteund door enig substantieel en min of meer objectief bewijs. Bij de inhoudelijke beoordeling van deze verklaring van verdachte betreft het hof dat de brief door een deurwaarder, juist een functionaris die in het bijzonder is belast met beslaglegging en de zorgvuldige bezorging van daarmee verband houdende stukken, op het woonadres van verdachte, een reguliere woning, op de bij de wet voorgeschreven wijze is betekend. Dat dit op een dergelijke manier zou hebben plaatsgevonden en dat iemand anders vervolgens de brief van buiten de woning via de opening in de voordeur uit de brievenbus of van de deurmat heeft kunnen vissen, acht het hof niet aannemelijk geworden.

Het hof concludeert op grond van het voorgaande dat verdachte op de hoogte was van het gelegde loonbeslag. Zij heeft daarna – zoals zij zelf ook verklaart – in Youforce het rekeningnummer van het deurwaarderskantoor veranderd in haar eigen rekeningnummer. Dit is vervolgens door de salarisadministratie doorgevoerd. Voor zover de raadsman heeft willen aanvoeren dat verdachte daarmee niet degene is geweest die het geld feitelijk aan het beslag heeft onttrokken, overweegt het hof dat verdachte de cruciale handeling heeft verricht waarmee het rekeningnummer is veranderd. Dat deze wijziging vervolgens door de salarisadministratie moest worden doorgevoerd, beschouwt het hof als een formaliteit omdat die niet verricht zou zijn als verdachte die wijziging niet eerst zelf had aangegeven in Youforce.

De Hoge Raad overweegt dat het hof vastgesteld heeft dat op 25 augustus 2015 beslag is gelegd op het loon van de verdachte, waarna een deel van haar loon door haar werkgever op de bankrekening van de gerechtsdeurwaarder werd overgemaakt, dat de verdachte op 17 november 2015 heeft ingelogd in het salarisadministratiesysteem van haar werkgever en daar het rekeningnummer van het deurwaarderskantoor heeft veranderd in haar eigen rekeningnummer, en dat als gevolg daarvan in december 2015 het bedrag dat was bestemd voor periodieke betaling aan de gerechtsdeurwaarder, niet meer aan de gerechtsdeurwaarder

is voldaan maar op de rekening van de verdachte is overgemaakt. Daarnaast heeft het hof vastgesteld dat de gerechtsdeurwaarder op 26 augustus 2015 het proces-verbaal van derdenbeslag (het loonbeslag) aan de verdachte heeft betekend waarbij de gerechtsdeurwaarder dit proces-verbaal feitelijk heeft bezorgd door het in een gesloten enveloppe met daarop de wettelijk voorgeschreven vermeldingen – waarmee het hof kennelijk heeft gedoeld op de vermeldingen als bedoeld in artikel 47 lid 2 Rv – op het woonadres van de verdachte achter te laten. Het hof heeft in dat verband geoordeeld dat het niet aannemelijk is geworden dat de ex-vriend van de verdachte, die niet over de sleutel van de woning beschikte, of een ander de door de deurwaarder achtergelaten enveloppe uit de brievenbus of van de deurmat heeft gehaald.

De Hoge Raad oordeelt dat het oordeel van het hof dat de verdachte, toen zij het rekeningnummer wijzigde in het salarisadministratiesysteem, wist dat loonbeslag was gelegd op haar salaris en dat haar opzet was gericht op het onttrekken van (een deel van) haar salaris aan het beslag, gelet op dit alles niet onbegrijpelijk is.

J.H.J. Verbaan, maart 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:431

Zaaknummer: 21/02613

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R. van Leusden en D.J.M. Dammers

Wetsartikelen: 198 Sr

RECHTSPRAAK

Had klager (derde-belanghebbende die geen verdachte is in strafzaak) redelijkerwijs kunnen vermoeden dat zijn bromfiets door zijn broer (verdachte) in verband met strafbaar feit zou worden gebruikt?

Had klager (derde-belanghebbende die geen verdachte is in strafzaak) redelijkerwijs kunnen vermoeden dat zijn bromfiets door zijn broer (verdachte) in verband met strafbaar feit zou worden gebruikt?

Het cassatiemiddel komt op tegen de ongegrondverklaring van het beklag tegen het op grond van artikel 94 Sv onder de broer van de klager gelegde beslag op de bromfiets van de klager.

Bij de beoordeling van een klaagschrift tegen een op grond van artikel 94 Sv gelegd beslag moet de rechter – ook als het klaagschrift afkomstig is van een ander dan de beslagene – a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering houdt hierbij verband met het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat. Het belang van strafvordering vordert bijvoorbeeld het voortduren van het beslag als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring van het voorwerp zal bevelen. (Vgl. HR 19 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3212, r.o. 2.3.)

De rechtbank heeft bij haar oordeel dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring van de in beslag genomen bromfiets zal bevelen, tot uitgangspunt genomen dat die verbeurdverklaring door de strafrechter in dit geval zal kunnen plaatsvinden op grond van artikel 33a lid 2 Sr. Op grond van deze bepaling is verbeurdverklaring van een voorwerp dat aan een ander dan de verdachte of de veroordeelde toebehoort, onder meer mogelijk als die ander bekend was met het gebruik van het voorwerp, dan wel het gebruik redelijkerwijs had kunnen vermoeden. Door bij de beoordeling daarvan beslissend te achten dat de klager ‘maatregelen [had] moeten treffen om te voorkomen dat

zijn broer opnieuw zijn bromfiets zou gaan gebruiken zonder in het bezit te zijn van een geldig rijbewijs', heeft de rechtbank haar oordeel niet toereikend gemotiveerd. De rechtbank had bij het oordeel dat het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring van de in beslag genomen bromfiets zal bevelen, immers moeten betrekken of het niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter daarbij ook tot het oordeel zal komen dat de klager bekend was met het gebruik van de bromfiets voor het rijden zonder rijbewijs door de verdachte op 24 juli 2021, dan wel dat gebruik redelijkerwijs had kunnen vermoeden. In dat verband is nog van belang dat namens de klager bij de behandeling in raadkamer is aangevoerd dat hij zijn broer geen toestemming had gegeven de bromfiets te gaan gebruiken en dat hij de sleutel van de bromfiets in zijn jaszak bewaarde.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Oost-Brabant, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:387

Zaaknummer: 22/00185

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C. Caminada

Advocaten: R.J.M. Oerlemans

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof het verzoek tot het horen van getuige afwijzen?

Kon het hof het verzoek tot het horen van getuige afwijzen?

Het cassatiemiddel klaagt dat de afwijzing door het hof van de door de verdediging gedane verzoeken tot het horen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] als getuigen, althans het gebruik van de eerder door deze getuigen afgelegde verklaringen voor het bewijs, niet verenigbaar is met het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces.

Naar aanleiding van de uitspraak van het EHRM in de zaak *Keskin/Nederland* heeft de Hoge Raad in zijn arrest van 20 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:576 onder meer geoordeeld dat bij de beoordeling van verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen door de feitenrechter, het belang bij het oproepen en horen van een getuige moet worden voorondersteld als het gaat om een getuige ten aanzien van wie de verdediging het ondervragingsrecht nog niet heeft kunnen uitoefenen, terwijl deze getuige al – in het vooronderzoek of anderszins – een verklaring heeft afgelegd met een belastende strekking. In dat geval mag van de verdediging geen nadere onderbouwing van dit belang worden verlangd (r.o. 2.9.2). Uit dit arrest volgt ook dat de rechter het verzoek om zo'n getuige op te roepen en te horen niettemin kan afwijzen, onder meer als hij tot het oordeel komt dat het (opnieuw) horen van de getuige voor de bewijsvoering van geen enkel belang zal zijn of geen toegevoegde waarde zal hebben. Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen als de door de getuige afgelegde verklaring betrekking heeft op feiten en omstandigheden die door de verdachte niet worden betwist of als die feiten en omstandigheden door andere resultaten van het strafrechtelijk onderzoek al buiten redelijke twijfel zijn komen vast te staan (r.o. 2.9.3).

Voor het oordeel dat zich de situatie voordoet dat het (opnieuw) horen van de getuige voor de bewijsvoering van geen enkel belang zal zijn of geen toegevoegde waarde zal hebben, zijn onder meer van belang de inhoud van de in de tenlastelegging tot uitdrukking gebrachte beschuldiging, de andere resultaten van het strafrechtelijk onderzoek die zich in het procesdossier bevinden, zoals verklaringen van andere getuigen, en de procesopstelling van de verdachte, een en ander in het licht van het verhandelde ter terechtzitting waaronder wat daar mogelijk nog door de verdediging naar voren is gebracht over het doel van de beoogde ondervraging. (Vgl. HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1930, r.o. 2.4.2.)

Het hof heeft het verzoek tot het horen van de getuigen [betrokkene 1] en [betrokkene 2] afgewezen. In dit verband heeft het hof overwogen dat de verdediging niet de (juistheid en betrouwbaarheid van de) door [betrokkene 1] en [betrokkene 2] afgelegde verklaringen betwist. Hierin ligt als kennelijk oordeel van het hof besloten dat het horen van deze getuigen voor de bewijsvoering van geen enkel belang zal zijn of geen toegevoegde waarde zal hebben.

Dit oordeel is, gelet op wat hiervoor is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat de bewijsvoering van het hof mede steunt op de verklaringen van de getuigen [betrokkene 1] en [betrokkene 2], niet zonder meer begrijpelijk. Aan het verzoek is immers ten grondslag gelegd dat de verdediging de getuigen wil horen over het door hen gegeven, voor de verdachte belastende, signalement van een man die zij kort na de ten laste gelegde diefstal met braak hebben achtervolgd, en de getuigen met de jas en/of de foto van de verdachte wil confronteren. De verdediging is niet eerder in de gelegenheid gesteld om het ondervragingsrecht ten aanzien van deze getuigen uit te oefenen. Daarmee doet zich hier het geval voor waarin het belang bij het oproepen en horen van de getuigen moet worden voorondersteld, terwijl de door het hof bij de afwijzing van het verzoek in aanmerking genomen grond en ook wat is aangevoerd ter onderbouwing van het verzoek, niet met zich brengen dat dit belang in deze zaak ontbreekt. Voor zover het hof heeft geoordeeld dat het verzoek, gelet op de onderbouwing daarvan, moet worden opgevat als een 'verzoek om nader onderzoek' dat aan het verzoek het karakter van een – op basis van wat onder 2.4 is vooropgesteld te beoordelen – getuigenverzoek ontnemt, is dat oordeel niet begrijpelijk.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:406

Zaaknummer: 21/04109

Rechters: A.L.J. van Strien, C. Caminada en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt, S. van den Akker en M. van Berlo

Wetsartikelen: 6 EVRM